

Elinvoiman palvelualue

Talouden ja toiminnan seuranta
tilinpäätös 2024

Elinvoima- ja työllisyysjaosto 17.3.2025

Elinvoimajohtajan katsaus

Palvelualueella kehitys oli monella mittarilla myönteistä, vaikka varsinkin työllisyyden tilanne on ollut vaativa.

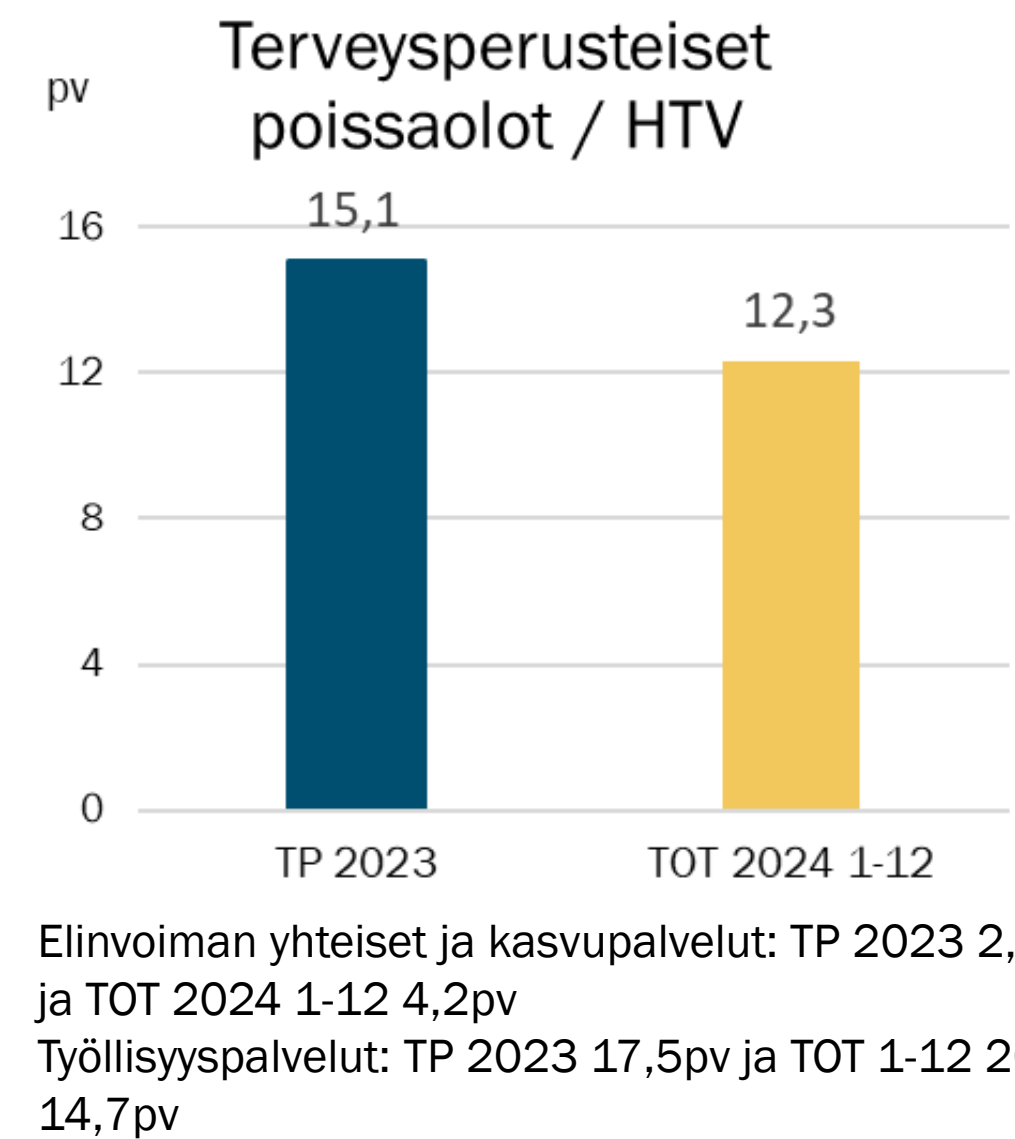
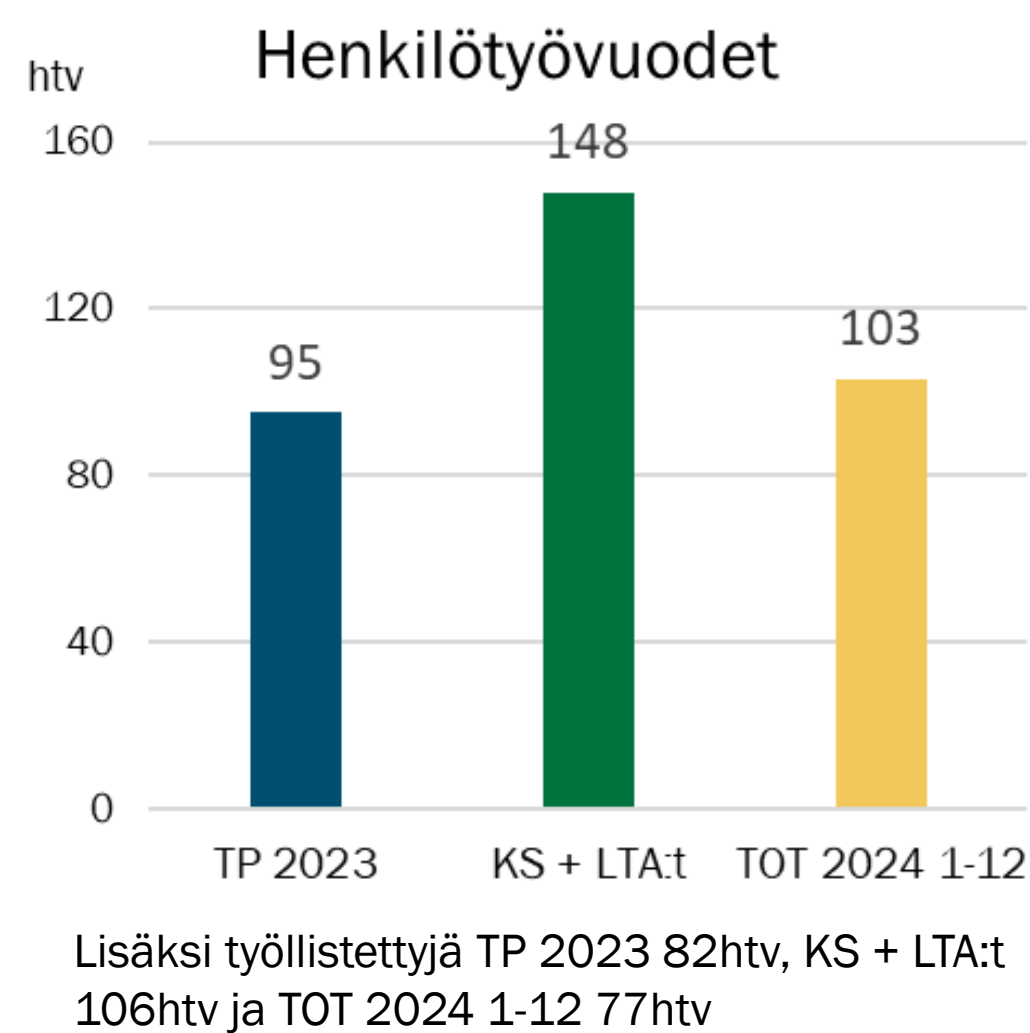
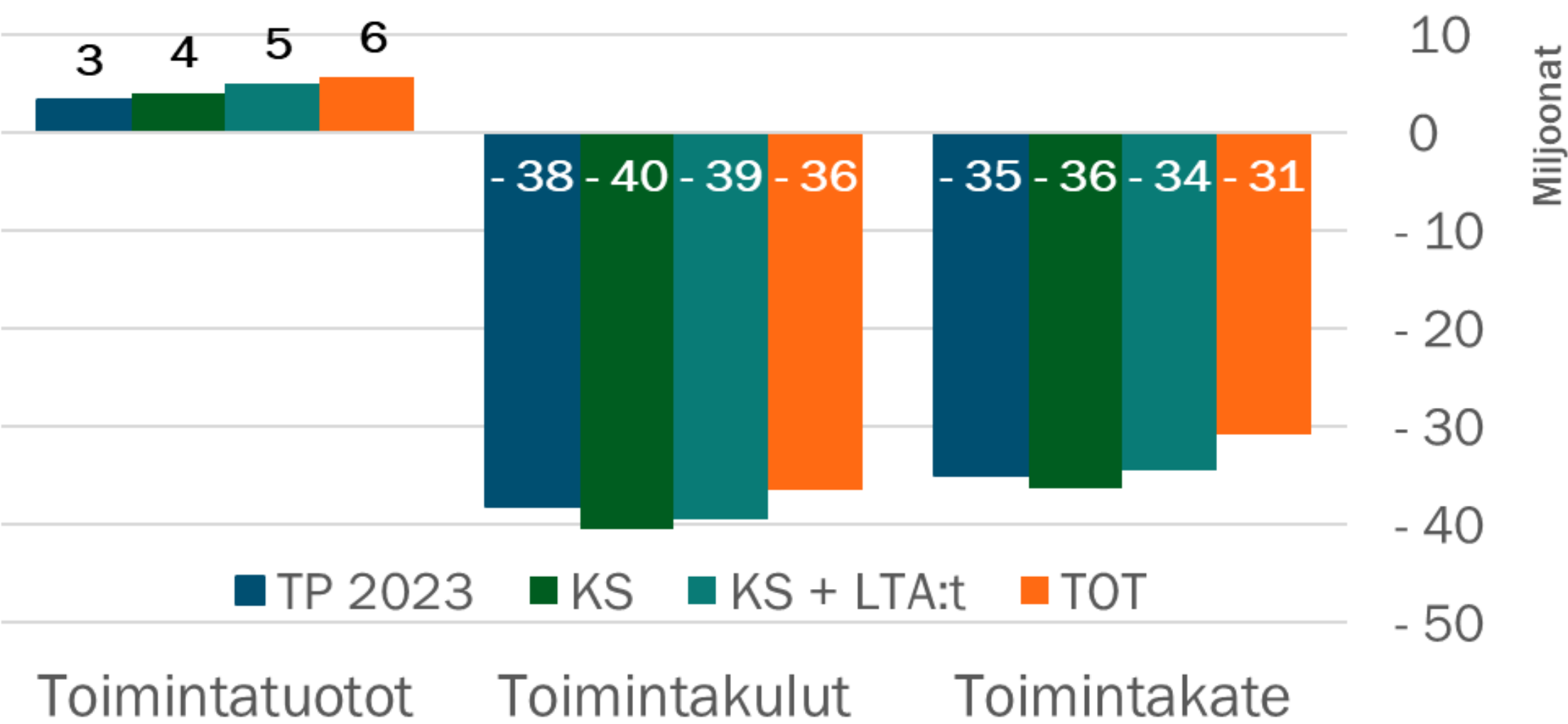
Tarkastelujaksolla elinvoiman ja työllisyyspalvelujen vastuualueet aloittivat omana palvelualueena, jossa toimii kaksi vastuualuetta: kasvupalvelut ja työllisyyspalvelut.

Tarkastelujaksolla palvelualueen talous vahvistui.

Elinvoiman palvelualueen käyttösuunnitelmaa muutettiin syksyn lisätalousarviossa, jossa kasvupalvelujen käyttötalouden menoja vähennettiin 1,0 milj. euroa ja lisättiin tuloja 0,9 milj. euroa.

Elinvoiman palvelualueen talouden kokonaisnäkymään vaikutti merkittävimmin työmarkkinatuen kuntaosuus, jonka positiivinen suunta alaspäin jatkui koko vuoden. Kaupungin maksama osuus aleni 2,1 milj. euroa vuoden 2023 toteumaan nähden. Palvelualueella syntyi tilinpäätökseen menosäästöjä yhteensä 3,0 milj. euroa, josta henkilökulut olivat 2,3 milj. euroa ja palvelujen ostot 1,5 milj. euroa. Avustukset ja muut toimintakulut ylittyivät 0,8 milj. euroa, mutta ne pystyttiin kattamaan oman toiminnan säästöistä. Tilinpäätöstä paransivat maahanmuuttotyöstä ja TE-palvelut-uudistuksesta saadut korvaukset, joiden myötä tulot ylittyivät 0,6 milj. euroa.

Elinvoiman palvelualue paransi Lahden kaupungin toimintakatetta 3,6 milj. euroa.

Toiminnan katsauksen kooste

Kasvupalvelut

- Varmistettiin kaupungin rahoitus ja muita kumppanuuksia LUT-yliopiston rakennus- ja yhdyskuntatekniikan ja LAB-ammattikorkeakoulun laboratorioanalyytikon koulutuksen uusille avauksille. Edistettiin edunvalvontaa ja saatiin näistä positiiviset päätökset 1/2025.
- Lahti sijoittui viidenneksi kansallisessa parhaimpien opiskelukaupunkien selvityksessä.
- Solmittiin EU:n kaupunkimissioon liittyvä Euroopan komission ja Lahden kaupungin välinen ilmastositoumus ja saatiin Mission Label -tunnus. Lisäksi saatiin rahoitusta EU-hankkeille ympäristöteemoissa.
- Luontopositiivinen Lahti 2030 -tavoite asetettiin.
- Julkaistiin startup-selvitys, jossa tunnistettiin noin 50 startup-yritystä Lahden alueelta.
- Varmistettiin kolmen kansainvälisen urheilun suur tapahtuman sijoittuminen Lahteen tulevina vuosina: Pohjoismaisten hiihtolajien MM2029 -kisat, Winter World Masters Games MM-kisat 2028 ja Spartan Obstacle Race 2025 EM-kisat.
- Toteutettiin International House Lahti -palveluita ja uudistettiin alueellisen yhteistyön kuntakohtaiset palvelusopimukset kahdeksan kunnan kanssa.
- Edistettiin Jyväskylän, Kuopion, Lahden ja valtion välistä elinvoimakumppanuutta.

Työllisyyspalvelut

- 12 suurimman kaupungin vertailussa Lahden pitkäaikais-työttömien määrä kasvoi vähiten joulukuusta 2023 syyskuuhun 2024. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi kyseisen ajanjakson aikana. Lahden työttömyysaste nousi 1 prosenttiyksikköä kyseisen ajanjakson aikana.
- TE-uudistuksen valmistelu on käynnissä niin kaupungin sisällä kuin maakunnallisessa yhteistyössä. Tarvittavat päätökset on tehty kaupunginhallituksessa (järjestämissuunnitelma ja työvoimaviranomaisten välinen aiesopimus) ja kaupunginvaltuustossa. Valmistelutyötä jatketaan päätösten pohjalta. Palvelussuunnitelma 2.0 hyväksyttiin elinvoima- ja työllisyysjaostossa 16.12.2024.
- Vajaa 2,5 vuotta kestänyt vaikuttavuusperusteinen Barona-pilotti päättyi 31.12.2024. Pilotin tulokset saadaan Q2/2025 aikana.
- TOTTA! ja International Work Lahti -hankkeet ovat käynnistyneet pitkäaikaistyöttömien ja vieraskielisten työllisyyden edistämiseksi. Myös Totta!-hanke siirtyy hallinnollisesti vuoden 2025 alussa kasvupalvelut-vastuualueelle.

Elinvoiman palvelualue 2024 (koko vuosi tai tilanne 31.12.2024)

51 282

työpaikkaa Lahdessa

100

Lahteen sijoittuvien yritysten uudet työpaikat

8 340

korkeakouluopiskelijaa

7 156

International House -käyntiä

7 614

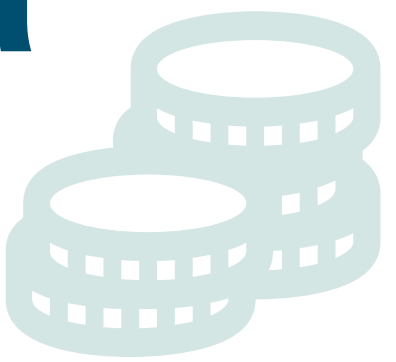
vuonna 2023

6 710 *)

vuonna 2023

*) Entinen Alipi

1,6 milj.
euroa

Ulkopuolinen
hankerahoitus

15,9 %

työttömyysaste

1 % enemmän

kuin vuonna 2024

+239

pitkäaikaistyötöntä

55 961

työnhakukeskustelua

1 680

päättynyttä asiakkuutta

1534 vastaajaa, joista

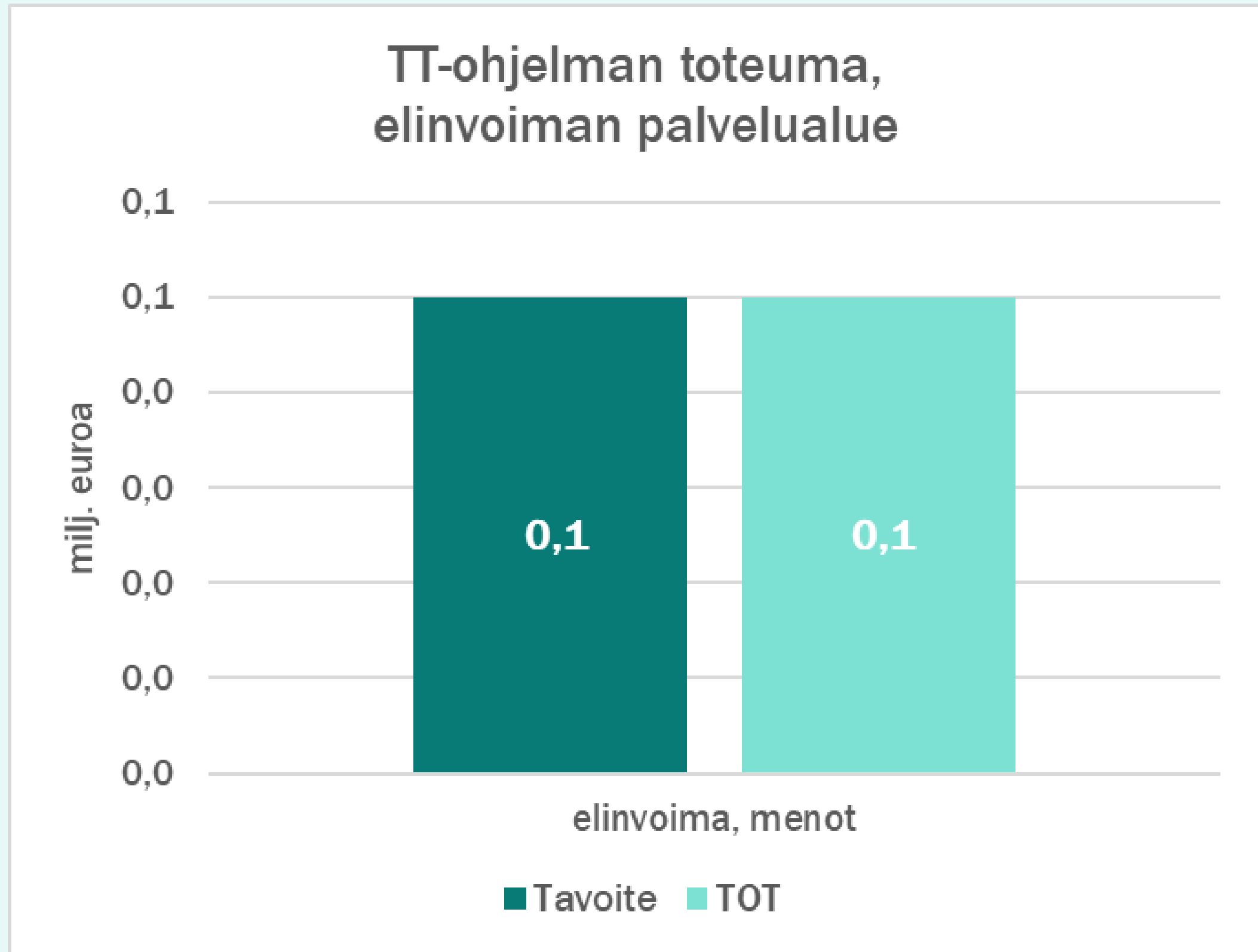
96 %

erittäin tai melko
tyytyväisiä palveluun

18,0 milj.
euroa

Työttömyysturvan
rahoitusvastuu

Talouden tasapaino-ohjelma

Menojen vähentäminen

Toteuma -0,05 milj. euroa (tavoite -0,05 milj. euroa)

Vuodelle 2024 toteutettuja toimenpiteitä

- kasvupalvelujen strategististen rahoitusten vähennys

Kasvupalvelut

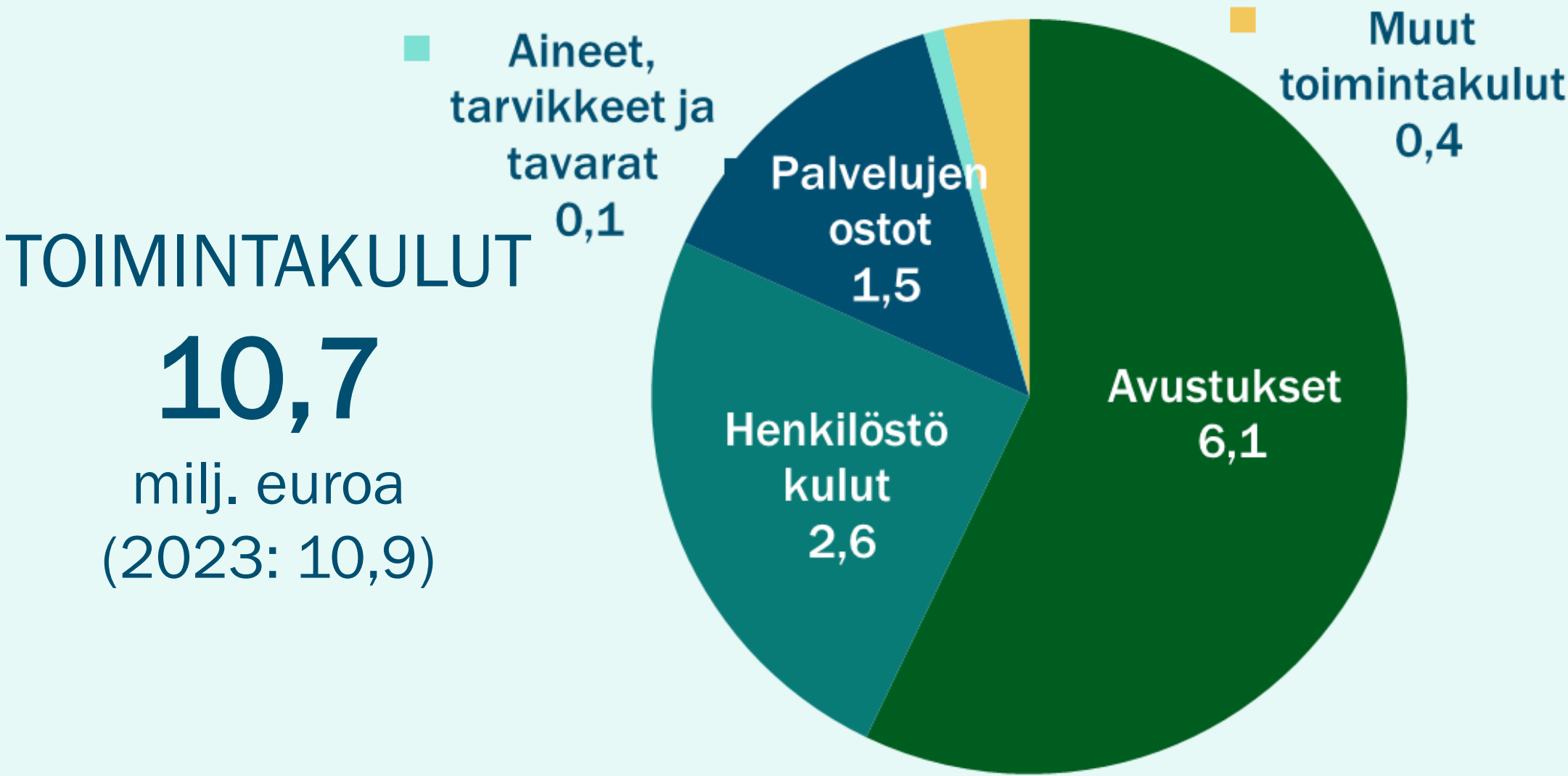
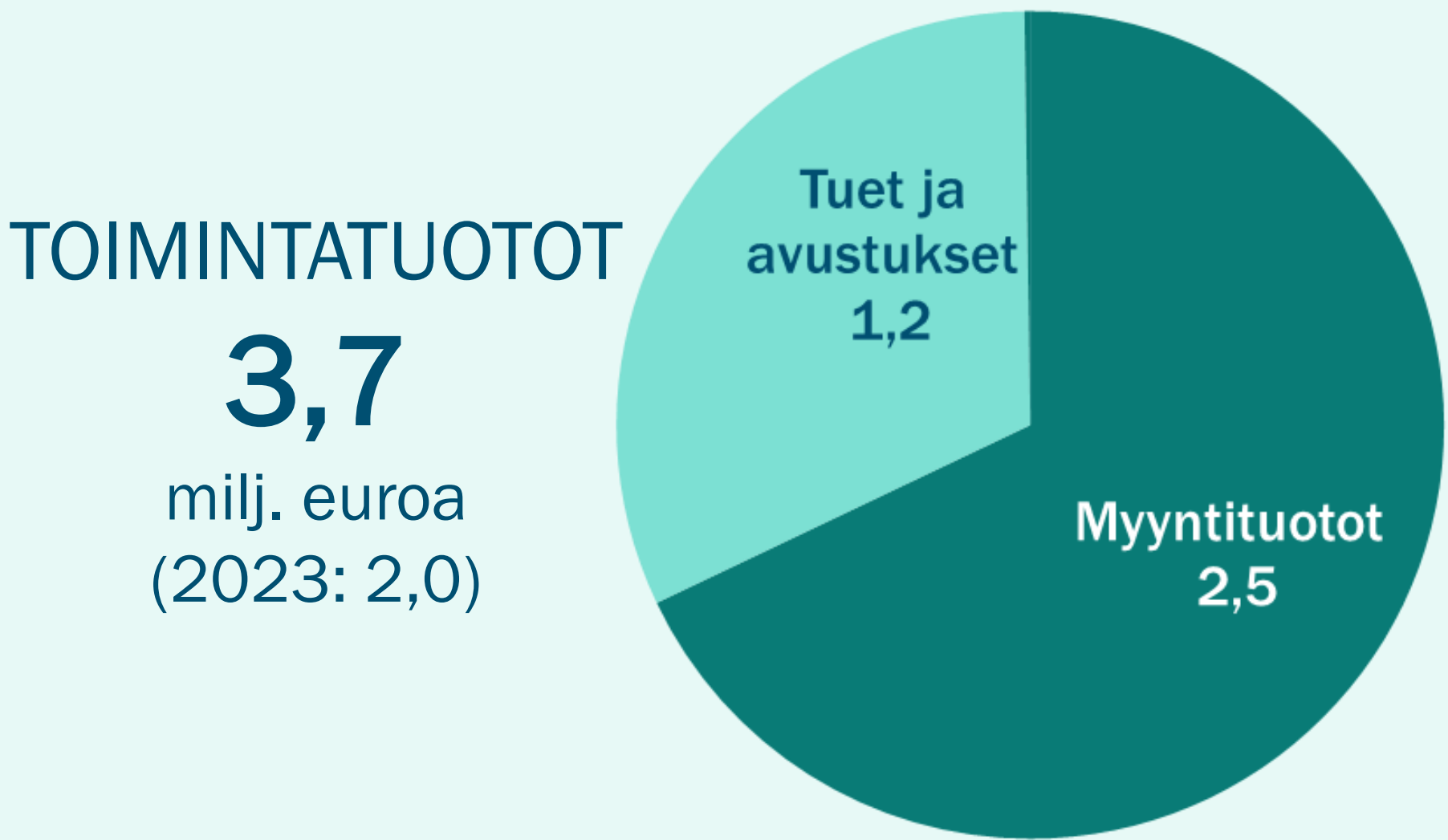
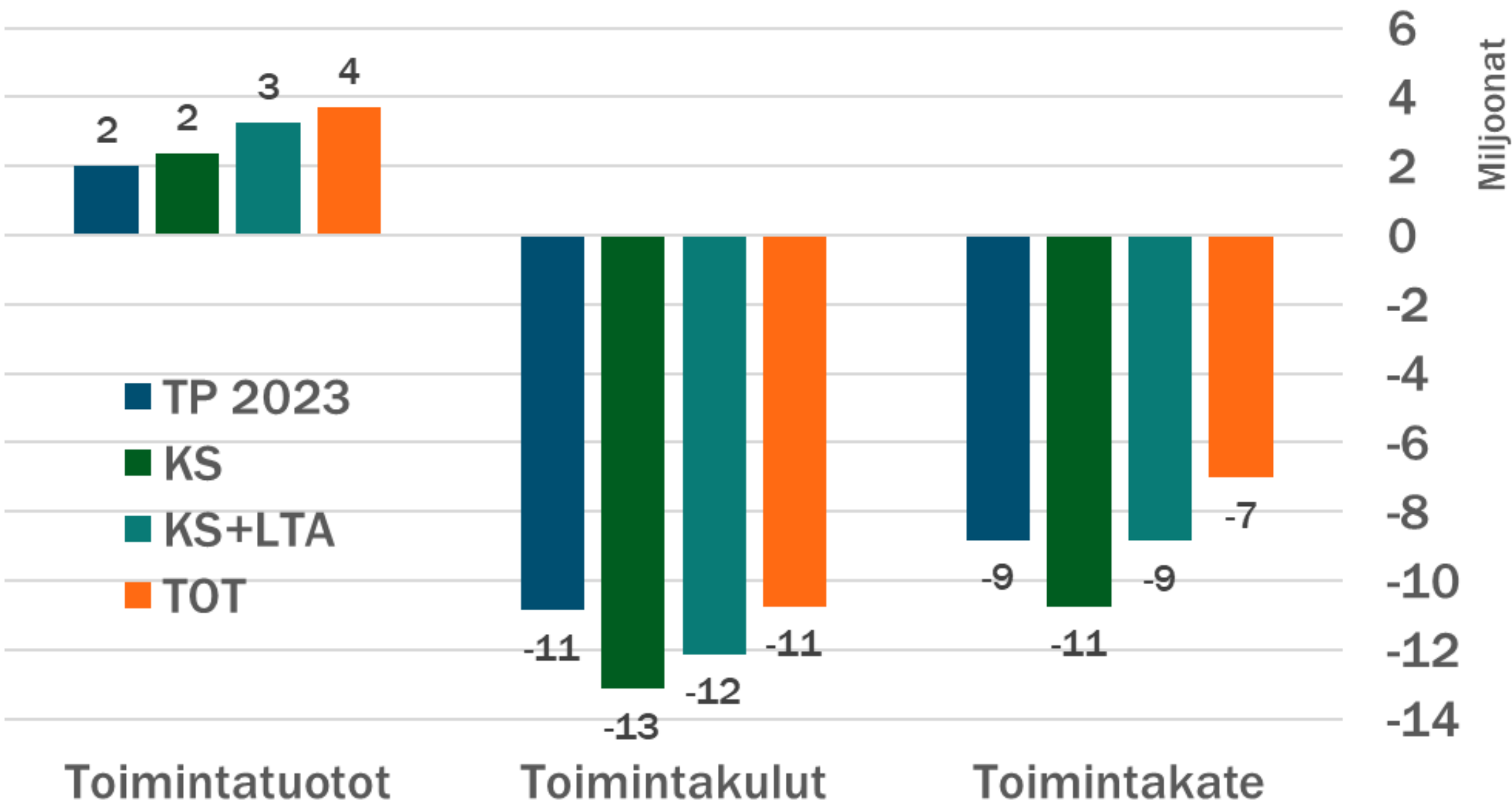

Kasvupalvelut

Talouden toteuma ja poikkeamat

Poikkeama, toimintakate -1,8 milj. euroa

Kasvupalvelujen käyttösuunnitelmaa muutettiin syksyn lisätalousarviossa, jossa vähennettiin vastualueen menoja 1,0 milj. euroa ja lisättiin tuloja 0,9 milj. euroa. Tilinpäätöksessä maahanmuuttotyön korvaukset toteutuivat edelleen 0,4 milj. euroa voimassa olevaa käyttösuunnitelmaa suurempana. Vastualueen menoista säästy yhteensä 1,4 milj. euroa. Säästöt toteutuivat hanketoiminnassa (0,45 milj. euroa) ja strategisissa rahoituksissa (0,45 milj. euroa). Lisäksi muista toiminnan menoista säästy 0,5 milj. euroa.

Kasvupalvelut (tammi-toukokuu: elinvoimapalvelut)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus 1/2

- Varmistettiin Woodio Oy:n sijoittuminen Lahteen LADECin, Spatiumin ja kaupungin yhteistyöllä. Rakennushanke valmistuu maaliskuun 2025 aikana.
- Edistettiin LADECin laajentumista maakunnalliseksi elinkeinoyhtiöksi.
- Lahti sijoittui toiseksi Suomen Yrittäjien Kuntabarometrissä yli 100 000 kaupunkien osalta.
- Edistettiin kasvukumppanuuksia (Fazer & Kempower) ja toteutettiin näihin liittyvää edunvalvontaa.
- Tuettiin alueen kasvuklusterien (elintarvike, kiertotalous, sähköinen liikenne, sportti) vahvistumista monin erilaisin tavoin yhdessä LADECin kanssa.
- Edistettiin hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkostoa ja kiertotaloustoimintaan liittyviä pilottikokeiluja sekä varmistettiin rahoitus rakentamisen kiertotalousklusterin perustamiselle.
- Varmistettiin kaupungin rahoitus ja muita kumppanuuksia LUT-yliopiston rakennus- ja yhdyskuntatekniikan ja LAB-ammatti-korkeakoulun laboratorioanalyytikon koulutuksen uusille avauksille. Toteutettiin aktiivisesti edunvalvontaa ja saatiin näistä positiiviset päätökset 1/2025.
- Edistettiin LUT-yliopiston ja Helsingin yliopiston kanssa uusia avauksia (tekoälyn teollisuusprofessori ja sosiaalityön työelämäprofessori)
- Lahti sijoittui viidenneksi kansallisessa parhaimpien opiskelukaupunkien selvityksessä.
- Edistettiin kaupunkiympäristön kanssa opiskelija-asumisen kehittämistyötä ja kampuskehittämistä.
- Vietiin eteenpäin Lahden, Jyväskylän, Kuopion ja valtion välistä elinvoimakumppanuutta.
- Valmisteltiin ja edistettiin edunvalvontaa kansallisen talviurheilukeskuksen teemassa.
- Toteutettiin innovaatiotoiminnan ekosysteemisopimuksen toinen hankehaku yhdessä Uudenmaan liiton kanssa kiertotalouden ja urheiluliiketoiminnan teemoissa.
- Toteutettiin suuria strategisia ESR-hankkeita, ml. TOTTA! ja International Work Lahti.
- Edistettiin joulukuussa 2024 hyväksyttyä tapahtumatoiminnan kasvu- ja kehittämisohjelma 2030:ta.
- Solmittiin kaikki tarvittavat Pohjoismaisten hiihtolajien MM2029-kisojen sopimukset ja käynnistettiin järjestelytoimikunnan työskentely.
- Viimeisteltiin Winter World Masters Games 2028 MM-kisojen ja edistettiin kansainvälisen Interkultur-kuorofestivaalin hakua Lahteen vuodelle 2026.

Kasvupalvelut (ent. elinvoimapalvelut)

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus 2/2

- Viimeisteltiin Spartan Obstacle Race 25 -EM-kisojen yhteistyösopimus ja neuvoteltu jatkoyhteistyöstä vuosille 2026–2028.
- Edistettiin Sport Event Management Finland (SEMF) -hankkeen kautta pääsyä mukana laaja-alaiseen pohjoismaiseen yhteistyökumppanuuteen (Nordic Event Hosts Meeting).
- Toteutettiin tapahtumien tukemiseen liittyvä valtiontukitarkastelu ja saatettiin prosessi täysimääräisesti käyttöön.
- Kehitettiin ja kasvatettiin vapaaehtoispankkia entisestään.
- Edistettiin tapahtumakalenteriuudistusta (Menoinfo/Eventz) sekä vahvaa yhteistyötä tapahtuma-alaan kytkeytyvien yritysten kanssa Host City Lahti -hankkeessa.
- Saatiin Sustainable Sport -hankkeen myötä sadan toimenpiteen ehdotuslista Urheilukeskuksen kehittämiseksi.
- Tehtiin vahvaa yhteistyötä YLE:n kanssa Hyvin sanottu -hankkeen parissa.
- Osallistuttiin osun tapahtumahankkeisiin ja tuotiin keskustaan tapahtumallisuutta monella tavalla.
- Solmittiin EU:n kaupunkimissioon liittyvä Euroopan komission ja Lahden kaupungin välinen ilmastopidatus. Lahti sai Missio-tunnuksen (Mission Label) maaliskuussa Brysselissä.
- Luontopositiivinen Lahti 2030 -tavoite asetettiin.

- Julkaistiin Lahden ensimmäinen ilmastovuosikertomus tilinpäätöksen ja kestävyysraportin yhteydessä.
- Ilmastobudjetti otettu käyttöön taloussuunnittelussa.
- Järjestettiin Planetaarisen terveyden People & Planet -konferenssi, joka toi Lahteen 200 asiantuntijaa kotimaasta ja ulkomailta.
- Toteutettiin miniterveysmetsät Lanun aukiolle ja kirjastolle GoGreenRoutes-hankkeen kustantamina.
- Valmistettiin kaupungin julkilausuma planetaarisesta terveydestä yhdessä Lyonin kaupungin ja ICLEIn kanssa.
- Valmistettiin hankehakemuksia EU-hankehakuihin kestävyysteemoissa ja saatiin myönteisiä rahoituspäätöksiä.
- Toteutettiin aktiivista maahanmuuttotyötä ja järjestettiin useita vieraskielisille asukkaille suunnattuja tilaisuuksia.
- Toteutettiin KOTO24-valmistelua rinnakkain TE24-valmistelun kanssa.
- Käynnistettiin Newcomer's Guide -oppaan suunnittelu ja valmistelu.
- Valmistettiin monikielisen yhteiskuntaorientaation pilotoinnin käynnistämistä maahanmuuttajille syksyllä kolmella eri kielellä.
- Käynnistettiin maakunnalliset yhteistyökeskustelut ja sopimusvalmistelut liittyen maahanmuuttajien maakunnallisesti yhteisesti järjestettäviin palveluihin.
- Edistettiin yhteistyötä kansainvälisen ystävyyskaupunki Zaporizhian kanssa (mm. kesäleiriyhteistyö) ja kestävyys.

Työllisyyspalvelut

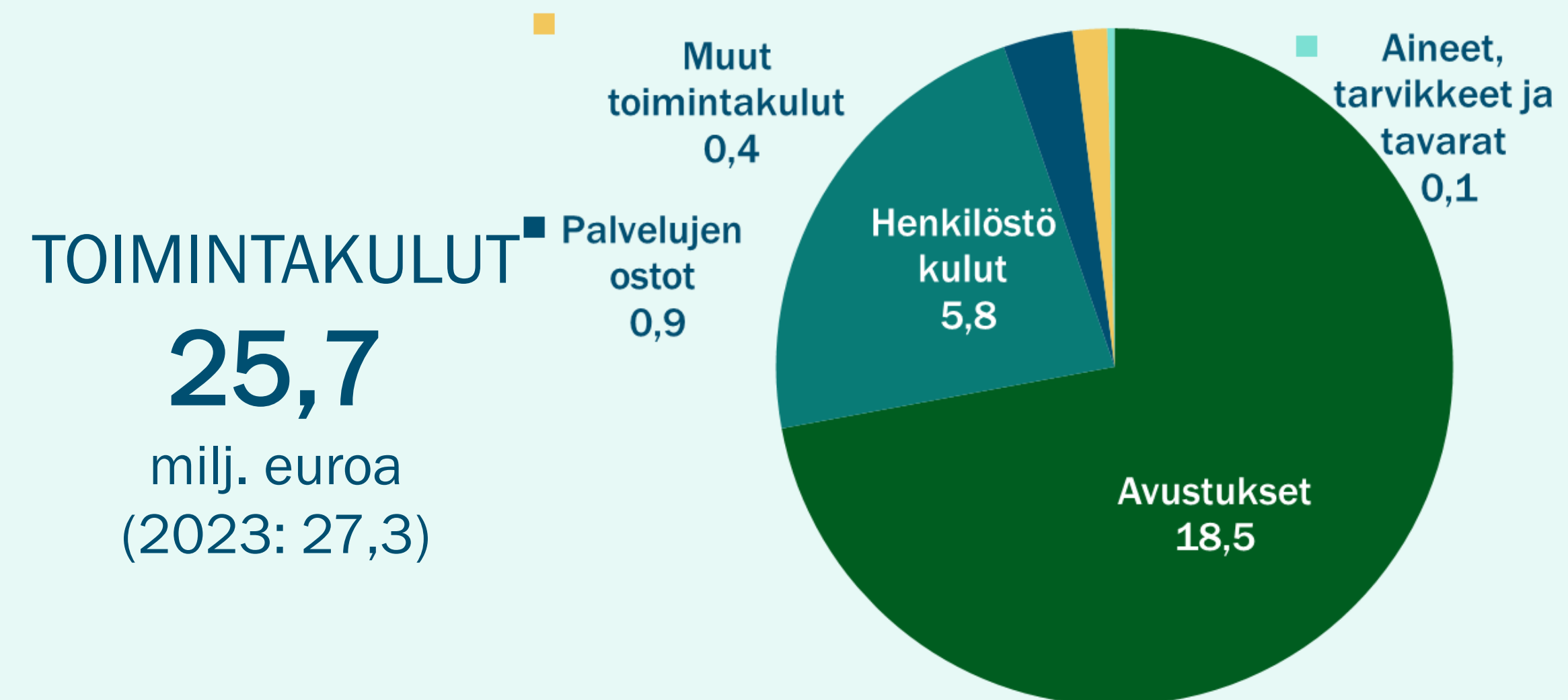
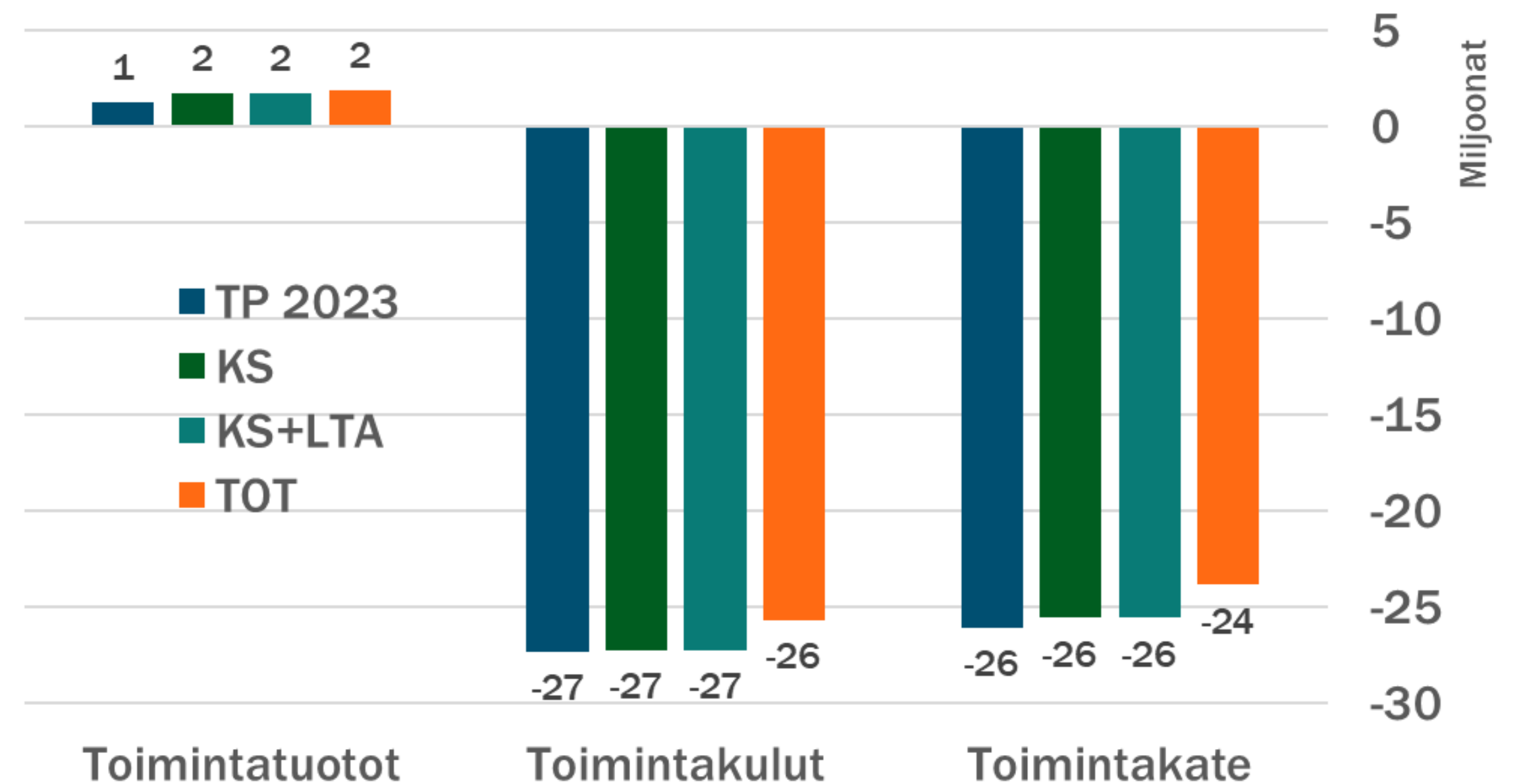
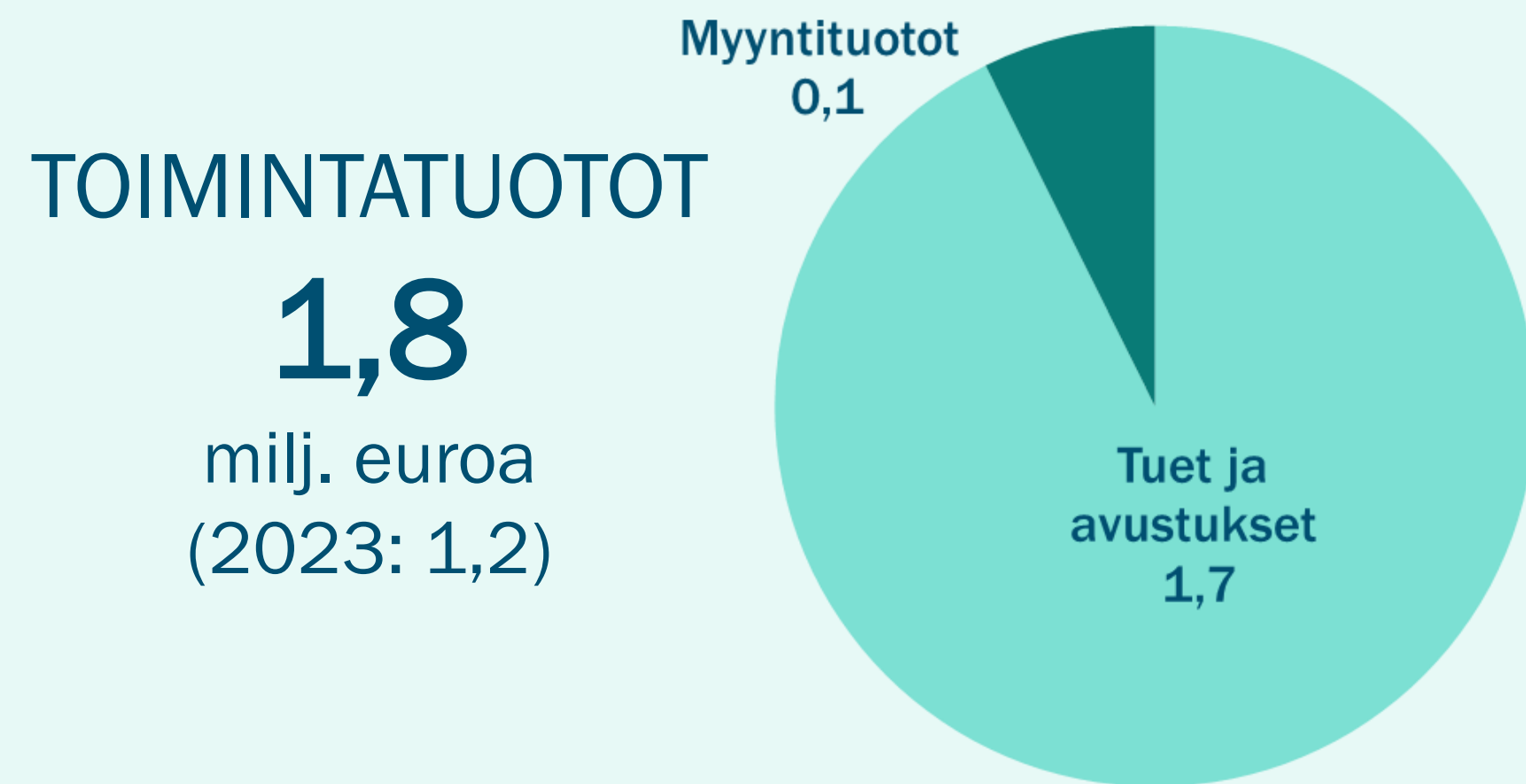
Työllisyyspalvelut

Talouden toteuma ja poikkeamat

Poikkeama, toimintakate -1,7 milj. euroa

Työmarkkinatuen kuntaosuuden toteuma parantui edellisestä vuodesta 2,1 milj. euroa ja oli 18,0 milj. euroa (ylitys määrärahavaraukseen 2,0 milj. euroa). Kuntaosuuden ylitys pystyttiin kattamaan työllisyyspalvelujen omasta toiminnasta. Menosäästöjä kertyi yhteensä 3,6 milj. euroa. TE-uudistuksen valmisteluun varatuista määrärahoista säästy 1,7 milj. euroa. Työllistämisen menot alittuivat 1,1 milj. euroa ja harkinnan varaisen työllistämisen menot 0,3 milj. euroa. Lisäksi vastuualueen muista menoista säästettiin 0,5 milj. euroa.

Tuloja kertyi 0,1 milj. euroa käyttösuunnitelmaa enemmän. Työ- ja elinkeinoministeriö kompensoi vuoden 2024 TE-uudistuksen valmistelussa kunnille aiheutuvia muutuskuluja 0,6 milj. eurolla. Saamatta jäävät palkkatuet ja hanketuet alensivat tuloa noin 0,5 milj. eurolla.

Työllisyyspalvelut

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus 1/2

TE-uudistus

- Valmistaudutaan lakisääteisten TE-palvelujen sekä valtion henkilöstön siirtymiseen kunnalle 1.1.2025.
- Työllisyyspalvelujen palvelusuunnitelma hyväksyttiin elinvoima- ja työllisyysjaostossa 27.8. Suunnitelman seuraavan version työstäminen käynnistettiin syyskuussa ja palvelusuunnitelma 2.0 hyväksyttiin elinvoima- ja työllisyysjaostossa 16.12.2024.
- TE-uudistuksen ICT-kokonaisuutta ja järjestelmien integrointeja sekä rajapintoja on valmisteltu yhteistyössä taloushallinnon, tietohallinnon, Jämerä-projektin sekä Provincian kanssa.
- Työllisyyspalvelujen uudet verkkosivut julkaistiin 23.9.2024.
- Väliaikaisorganisaation ja sen aikaisen toiminnan suunnittelu on käynnissä.
- Päijät-Soten kanssa on neuvoteltu Päijät-Hämeen monialaisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden toimintamallista (TYM). Sopimus käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaostossa tammikuussa.
- Puitesopimus palveluyhteistyön järjestämisestä Lahden kaupungin ja Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymän allekirjoitettu 31.12.2024. Sopimukseen liittyy mm. sidosyksikköhankintamahdollisuus. Claned-ympäristöön rakennetaan työnhakijan digitaalisia palvelupolkuja otettavaksi käyttöön vuoden 2025 alkupuolella.
- Asiakastietovarantoa on mahdollista hyödyntää myös nuorisopalveluissa.
- Lisätilojen remontti valmistui noin 2 viikkoa myöhässä, mutta tilat on käyttöönotettavissa suunnitellusti 2.1.2025.
- Työllisyyspalveluiden johto kävi henkilökohtaiset keskustelut TE24-uudistuksen tiimoilta kaikkien vakituisten työntekijöiden kanssa lokakuussa.

Työllisyyspalvelut

- Avoimien työpaikkojen määrä on historiallisen vähäinen.
- Työttömyys on lähtenyt kasvuun kaikkien asiakasryhmien osalta.
- Palkkatukipäätöksiä on tehty heinä-syyskuussa tiukentuneiden linjausten mukaisesti hieman vähemmän kuin vuosi sitten. Käytännössä palkkatukea on myönnetty pääosin yksityiselle sektorille. Kolmannelle sektorille palkkatukia on myönnetty pääasiassa oppisopimukseen. Kunta- ja valtiosektorille palkkatukia ei ole myönnetty TE-toimiston linjauksesta johtuen.
- Starttirahapäätöksiä on tehty 142 kpl
- Työkokeiluja on tehty 2268 kpl
- Työllisyyspalvelujen määrärahoilla on työllistetty yhteensä 179 henkilöä. Näistä Lahden kaupungin työsuhteeseen työllistettyjä oli 130, joista velvoitetyöllistettyjä 46.
- Ulkopuoliselle työnantajalle maksettavan Lahti-lisän avulla työllistettyjä on ollut 36 ja rekrypalkkion avulla työllistettyjä 13.
- Työllisyyspalvelujen määrärahoilla on tuettu yhteensä 480 nuoren kesätyöllistymistä. 9.-luokkalaisille jaettujen kesätyöseteleiden avulla on työllistynyt 283 nuorta. Kaupungin omiin yksiköihin työllistettiin yhteensä 174 kesäharjoittelijaa kuukauden työsuhteisiin. Lisäksi tuettiin 23 kesäyrityksen perustanutta nuorta.

Työllisyyspalvelut

Toiminnan vaikuttavuuden kuvaus 2/2

Muuta

- Valtion työllisyysmäärärahojen sitomistilanne on ollut keväästä saakka korkea ja määrärahojen niukkuus on vaikuttanut Hämeen alueen palkkatukilinjauksiin ja työllistämistä edistävien palvelujen hankintaan. Tämä vaikuttaa myös kuntakokeilun toimintaan, jolla on vaikutusta myös pitkäaikaistyöttömien määrään ja vastaavasti aktivointiasteen laskuun.
- Muun muassa palkkatukiin varattujen määrärahojen osalta on Hämeessä priorisoitu yksityissektorin palkkatuet. Tämä on tarkoittanut sitä, että kaupungille ja 3. sektorin toimijoille myönnettäviä palkkatukia on rajoitettu maaliskuusta alkaen, mikä tarkoittaa työllistettävien henkilöiden määrän huomattavaa vähenemistä viime vuosiin verrattuna.
- Päijät-Hämeen kuntien työllisyyspalvelujen yhteisen dynaamisen hankintarekisterin kautta toteutettiin Lahden kaupungin vieraskielisten työttömien työnhakijoiden tulosperusteisten työllistämispalvelun hankinta kolmelta palvelutuottajalta.
- Vajaa 2,5 vuotta kestänyt vaikuttavuusperusteinen Barona-pilotti päättyi 31.12.2024. Pilotin tulokset saadaan Q2/2025 aikana, kunhan työmarkkinatuen takautuvat rahoitusvastuut saadaan selville maaliskuussa.

Liitteet

- Talouden toteuman seuranta
- Sanastoselitteet
- Strategia

Talouden toteuman seuranta

Kasvupalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
TOIMINTATUOTOT	3 276	3 718	113,5 %	-443	3 276	113,5 %
Myyntituotot	2 060	2 458	119,3 %	-398	2 060	119,3 %
Tuet ja avustukset	1 206	1 252	103,8 %	-46	1 206	103,8 %
Vuokratuotot	10	8	79,5 %	2	10	79,5 %
Muut toimintatuotot		0		0		
TOIMINTAKULUT	-12 131	-10 740	88,5 %	-1 391	-12 131	88,5 %
Henkilöstökulut	-2 744	-2 640	96,2 %	-103	-2 744	96,2 %
Palvelujen ostot	-2 080	-1 482	71,3 %	-598	-2 080	71,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-137	-94	68,2 %	-44	-137	68,2 %
Avustukset	-7 038	-6 133	87,1 %	-905	-7 038	87,1 %
Muut toimintakulut	-132	-391	295,9 %	259	-132	295,9 %
TOIMINTAKATE	-8 856	-7 022	79,3 %	-1 834	-8 856	79,3 %

Talouden toteuman seuranta

Työllisyyspalvelut

Määrärahaseuranta, 1000 € | 2024, tammi - joulukuu

Taso4	Talousarvio	Toteuma	Toteuma%	Määrärahaa jäljellä	Talousarvio kum.	Toteuma% kum. TA
▲						
TOIMINTATUOTOT	1 688	1 845	109,3 %	-157	1 688	109,3 %
Myyntituotot	131	152	115,8 %	-21	131	115,8 %
Tuet ja avustukset	1 557	1 692	108,7 %	-135	1 557	108,7 %
Muut toimintatuotot		1		-1		
TOIMINTAKULUT	-27 262	-25 686	94,2 %	-1 576	-27 262	94,2 %
Henkilöstökulut	-8 028	-5 807	72,3 %	-2 221	-8 028	72,3 %
Palvelujen ostot	-1 755	-852	48,6 %	-903	-1 755	48,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-131	-88	67,6 %	-42	-131	67,6 %
Avustukset	-16 840	-18 516	110,0 %	1 676	-16 840	110,0 %
Muut toimintakulut	-509	-422	83,0 %	-86	-509	83,0 %
TOIMINTAKATE	-25 574	-23 840	93,2 %	-1 733	-25 574	93,2 %

Sanastositteet

Kuvioissa ja strategiataulukoissa käytetyt lyhenteet

- **KS** = alkuperäinen toimielimen vahvistama käyttösuunnitelma
- **KS+LTA:t** = voimassa oleva käyttösuunnitelma
- **TA** = alkuperäinen, valtuuston hyväksymä talousarvio
- **TA+LTAt** = voimassa oleva talousarvio
- **ENN** = koko vuoden ennuste toteumasta
- **Poikkeama** = ennusteen poikkeama voimassa olevaan käyttösuunnitelmaan
- **ELVO** = elinvoiman palvelualue

Talous

- **Toimintatuotot** = toiminnasta saadut myynti-, maksu-, vuokra- ja muut tuotot sekä saadut tuet ja avustukset
- **Toimintakulut** = toiminnasta aiheutuneet henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet, vuokratulot sekä muut toimintakulut
- **Valmistus omaan käyttöön** tuloslaskelmakaavassa = tuloslaskelman oikaisu, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tulokseen eliminoidaan, kun valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin
- **Toimintakate** = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakatteeseen lasketaan mukaan valmistus omaan käyttöön -tuloutuserä
- **Vuosikate** = toimintakatteeseen lisätään verorahoitus sekä rahoituserät, tunnusluku kuvaa poistojen kattamiseen käytettävissä olevaa määrärahaa
- **Tilikauden tulos** = kuvaa tilikauden aikaista taloudellista tulosta
- **Sitovuustaso** = kaupunginvaltuustoon nähden sitova organisaatiotaso tai muu osakokonaisuus. Elinvoimapalvelujen ja työllisyyspalvelujen sitova taso on toimintakate.

Työllisyys

- **Työttömyysaste** = työttömien prosenttiosuus työvoimasta
- **Nuorisotyöttömyys** = 15-24-vuotiaiden työttömien prosenttiosuus suhteessa saman ikäiseen väestöön
- **Työhaun kesto** = työhaun kesto vuorokausina
- **Aktivointiaste** = aktiivisten työvoimapolitiittisten palvelujen piirissä olevien prosenttiosuus suhteessa työttömiin työnhakijoihin ja palvelujen piirissä oleviin
- **Työmarkkinatuen kuntaosuus** = kunnan maksuosuus työttömyyden perusteella maksetusta työmarkkinatuesta, jonka osuus on sitä suurempi, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä

Henkilöstö

- **Henkilötyövuosi (HTV)** = palkallinen henkilöstöresurssi, jossa on vähennetty palkattomat poissaolot ja osa-aikaisuudet
- **Henkilöstömäärä** = palvelussuhteessa olevien yksittäisten henkilöiden määrä kuukauden viimeisenä päivänä

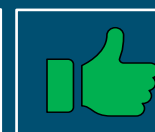
Strategia

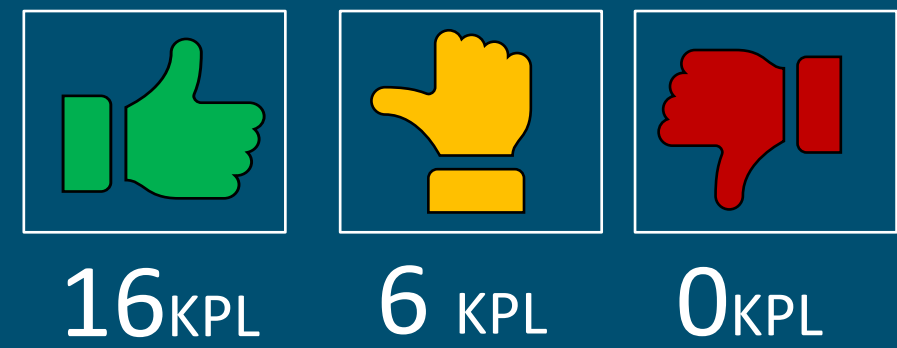
Kärkihankkeiden toteumat 2024

(raportilla KOHA = konsernihallinto ja elinvoiman palvelualue)

Kärkihankkeiden toteumat 2024

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

- 1. Hiilineutraali Lahti
- 2. Osaava Lahti
- 3. Elävä Lahti
- 4. Hyvinvoiva Lahti
- 5. Houkutteleva työyhteisö Lahti

ELVO

Hiilineutraali Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

Kestävän liikkumisen vuosi 2025, valmistelu

Vauhditamme siirtymistä kestävään energiaan.

Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä luontolähtöisesti

Parannamme tapahtumien hiilineutraaliusedellytyksiä.

Yritysyhteistyö ilmasto- ja luontotavoitteissa

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahti on hiilineutraali 2025
- Kiertotalous liiketoiminta kasvaa
- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Suurin osa uudesta rakentamisesta sijoittuu kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeille
- Luonnon monimuotoisuus vahvistuu

Hiilineutraali Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Kestävän liikkumisen vuosi 2025, valmistelu (Kymp + koha + sivi) 	LÄHTÖ: - Liikennesektorilla tarvitaan merkittäviä päästövähennyksiä. TAVOITE: - Valmistellaan ilmasto-ohjelmaan kirjattu kestävän liikkumisen vuosi laajassa yhteistyössä. - Teemavuonna toteutetaan erilaisia kokeiluja sekä viestintää asukkaille kestävän liikkumisen edistämiseksi.	- Suunnitellut toimenpiteet - Toimenpiteiden arvioitu vaikuttavuus	Aikataulu, päätöksentek o	- Tukihankkeelle saatu 2/2024 ulkopuolista rahoitusta 150 000€ (Kestävän liikenteen pilotit Päijät-Hämeessä, KELPO), - Projektipäällikkö aloittanut 4/2024, mikä vahvistaa ympäristökehityksen liikenneasiantuntemuksen henkilöstöresurssia 2htv. - Tukiraha mahdollistanut Kestävän liikkumisen asiantuntijan palkkakustannusten osittaisen kattamisen - Toteuttamissuunnitelman laadinta aloitettu laajassa yhteistyössä kaupungin sisällä. - Ohjaus- ja suunnittelutyöryhmät koottu ja kokoontuneet molemmat keväällä. - Yhteistyö aloitettu valittujen kumppanioppilaitosten (3kpl) kanssa liittyen kestävään koulumatkaliikkumiseen - Sidosryhmätyö aloitettu - Teemavuoden valmistelua tukeva KELPO-hanke käynnistynyt. Toimenpidekohteita on tunnistettu. - Saatu hallitusohjelman liikunnallinen elämäntapa kehittämisavustus. Hanke aloitettu. - Sivistyspalveluissa on osallistuttu kestävän liikkumisen vuoden valmisteluun.
Vauhditamme siirtymistä kestävään energiaan. (koha+kymp) 	LÄHTÖ: - Ilmasto-ohjelma on päivitetty ja päästövähennyksille on kiristystarve. TAVOITE: Hiilineutraali Lahti 2025 - Tilakeskus: Kiinteistöjen käyttämä sähkö on hiilineutraalia vuonna 2025. - Kaikissa hankkeissa, missä se on taloudellisesti ja teknisesti mahdollista, rakennetaan aurinkopaneelijärjestelmä. - Energiatehokkuus, KETS-sopimuksen mukaiset säästötavoitteet. - Laaditaan hiilineutraalin rakentamisen suunnitelma.	- Päästövähennykset - Uusiutuvan energian tuotanto - Energiatehokkuus - O-energiarakennusten määrä	Sähkön hinta	Aurinkovoiman tuotannon selvityskohteet valmisteltiin Lahden yleiskaava 2035 –ehdotukseen, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.12.2025 tavoiteaikataulun mukaisesti. Lahden yleiskaavan 2035 lainvoimaistumisen aikataulusta ja laajuudesta tiedetään tarkemmin alkuvuodesta 2025 valitusajan päättymisen jälkeen. Aurinkovoimaloiden kaavallisten edellytysten tarkempi jatkotarkastelutyö käynnistettiin vuonna 2024 yhdessä Lahti Energian kanssa. Työ ei ole edennyt tavoiteaikataulun mukaisesti, vaan on vielä käynnissä, valmistuen kevään 2025 aikana. Koksikatu 8 / Ren-Gas Oy:n kaava sai lainvoiman 19.3.2024. Edellytys investointipäätökselle. Sähkönhankinnan kilpailutus on toteutettu kahtena erillisenä kilpailutuksena kaupungin omat kohteet ja oma sähkön käyttö sekä konserniyhtiöt omana.-Kaupungin käyttämä sähkö on hiilineutraalia vuonna 2025. Kiinteistöjen lämmitysenergia on ollut jo hiilineutraalia kaukolämpökohteiden osalta. Kaikissa uudis- ja perusparannushankkeissa, missä on mahdollista rakennetaan aurinkopaneelijärjestelmä. O-energiarakennuksia ei ole.

Hiilineutraali Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Edistämme asukkaiden hyv invointia ja terveyttä luontolähtöises ti: Luontoaskel terveyteen –ohjelman toteutus (sivi+koha+kymp) 	TAVOITE: - Luontoaskel terveyteen –ohjelman toteutus etenee. - Seuraava kestävyystavoite, luontoposiitiivinen kaupunki, laaditaan kumppanuushankkeessa. - Lahden luontojalanjäljen laskentatieto ja toimenpiteet jalanjäljen pienentämiseksi. Luontoposiitiivisen elämän vahvistaminen. - Verkostojen kanssa yhteistyön tiivistäminen.	Yhteisten toimenpiteiden/projektien määrä - Tavoite asetettu, kyllä/ei - Lahtelaisten käsitys luontoposiitiivisesta elämästä ja siihen liittyvistä toimista	Sidosryhmätyötä on vaikea ennakoida. Rahoituksen puute estää toimenpiteitä.	Yhteiset projektit Luontoaskel terveyteen –teemalla 3 kpl/Maistuva ilmastoruoka – hanke on toteutettu, One Health 4 Cities on käynnissä ja OneHealthGov – hankehakemus on tehty ja rahoituspäätös saatu. Luontojalanjäljen laskenta tehty. Luontotavoite on määritelty: Luontoposiitiivinen Lahti 2030. Lahtelaisten käsitystä luontoposiitiivisuudesta ei ole selvitetty. Luontoaskel terveyteen –ohjelman toteutus raportoidaan säännöllisesti ohjelman ohjausryhmälle. Luontoaskel terveyteen –ohjelman päivitystyö tehtiin loppuvuodesta. Päivitetyn ohjelman vahvistaminen tapahtuu vuoden 2025 ensimmäisessä ohjausryhmässä. Kaupunkipuulinjaus on hyväksytty (KYLA). Viheralueohjelma on hyväksytty (KYLA). Päiväkotien pihakonsepti valmisteltu Tilakeskuksen kanssa. Museotoiminnan hiilijalanjäljen laskeminen LAB-yhteistyössä.
Parannamme tapahtumien hiilineutraaliusedellytyksiä. (koha+sivi+kymp) 	TAVOITE: - Kehitetään tapahtumiin saapumista kestävillä kulkumuodoilla: Aktiivinen yhteistyö LSL ja sivistyksen yksiköiden kanssa. - Parannetaan tapahtumien vastuullisuutta kehittämällä neuvontaa ja ohjausta sekä tapahtumien jätehuoltoa.	- Tapahtumien hiilijalanjälkilaskuri käytössä niissä tapahtumissa, jotka saavat kaupungilta avustusta, kyllä/ei	Monta eri tahoa toteutuksessa	LSL:n osalta tapahtumalipun käytön edistämiseen ei ollut resurssi vuoden 2024 aikana. LSL osalta tavoite ei siis toteutunut. Hiilijalanjälkilaskuria hiotaan edelleen yhteistyössä tapahtumien ja ympäristökehityksen kanssa. Valtion suunnalta on saatu vihjeitä, että tapahtumiin liittyen joku muu malli olisi toimivampi kuin hiilijalanjälkilaskuri, mutta siitä ei ole tullut vahvistuksia. Tapahtumien kumppanuuteen tullaan sitomaan ympäristövaikuttavuutta, mutta hiilineutraalius on vielä liian abstraktilla tasolla. Tapahtumien ympäristöopas päivitettiin ja käännettiin myös englanniksi. Jätehuollon parantamisen mahdollisuuksista käytiin keskusteluja, uudet lajittelumääräykset huomioitu. Orkesterin ja LSL:n yhteistyötä pyritään pilotoimaan kaudella 2024-2025 joidenkin konserttien yhteydessä. Päiväkoti- ja perhepäivähoitoryhmät hyödynsivät LSL:n lippuetua käydessään Lahden Lasten Talvikarnevaalien tapahtumissa. Jatketaan yhteistyötä vuoden 2025 festivaalia suunniteltaessa. Hiilineutraalit liikuntapaikat (jalkapallokenttien lämmitys)

Hiilineutraali Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Yritysyhteistyö ilmasto- ja luontotavoitteissa (koha) 	LÄHTÖ: - Lahti mukana EU:n kaupunkimissiossa. Tarve tiivistää yritysyhteistyötä ilmasto- ja luontoasioissa vaikuttavuuden lisäämiseksi. TAVOITE: - Järjestämme päästövähennyksiin tähtääviä innovaatiokilpailuja energia- ja liikenneteemoissa. - Edistämme yritysyhteistyötä kaupunkimission ja ilmastokumppanuuden kautta.	Innovaatiokilpailut järjestetty kyllä/ei	Yhteistyökumppanien sitouttaminen	-EU:n kaupunkimissiotyön verkostotyöskentelyä on jatkettu tiiviisti sekä Suomen että muiden eurooppalaisten missiokaupunkien kanssa. -Ilmastosopimuksen toimeenpano on aloitettu suunnitellusti. -Innovaatiokilpailut eivät toteutuneet, mutta liikenneteemaan ollaan saatu uusi hankerahoitus. -Luontotavoite hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 2024 syksyllä.

ELVO

Osaava Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Opiskelukaupunkikehittämisen selvitystyö ja toimeenpanosuunnitelma
	Toisen asteen ammatillisen koulutuksen ohjauksen ja yhteistyön kehittäminen (Koulutuskeskus Salpaus).
	Lahden korkeakoulukampuksen ja opiskelija-asuntojen tulevaisuuden suunnitelmien laatiminen (sijainti, investoinnit, palvelut jne.).
	Houkuttelemme uusia yrityksiä, turvaamme nykyisten yritysten laajennusmahdollisuudet ja systematisoimme kaupungin yritys yhteistyötä.
	Kansainvälisten palveluiden (International House) konseptointi & kehittäminen vieraskielisten kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseksi.
	TE25-uudistus ja koulutusrajapinnan kehittäminen osana työllisyyspalveluita ja uudistuksen valmistelutyötä.
	Yrittäjyyskasvatus -yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa.

Tukee strategian tavoitteita:

- Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa
- Yrittäjien arvio elinkeinopolitiikasta paranee
- Yritysten investoinnit lisääntyvät Lahden alueella
- Lahdessa on korkeakouluopiskelijoita 8500 hlöä v. 2026 ja 10 000 hlöä v.2030
- Lahden koulutustaso nousee
- Työllisyys kehittyy positiivisesti
- Osaavan työvoiman saatavuus parantuu

Osaava Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

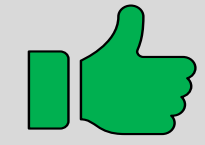

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Houkuttelemme uusia yrityksiä, turvaamme nykyisten yritysten laajennusmahdollisuudet ja systematisoimme kaupungin yritysyritystyötä. (Kymp + Koha) 	TAVOITE: - Kehitetään yritysmarkkinointia. - Kartoitamme kasvuyritykset, joiden kanssa kasvusopimus on realistista laatia. - Yhteistyö / kasvusopimusten laadinta avainyritysten kanssa. Yhteistyön kehittäminen LADEC:n kanssa. - Tavoitteena myös kehittää kasvusopimuksiin kirjattua yhteistyömallia, jonka avulla kaupunki pyrkii auttamaan yrityksiä niiden merkittävissä osaajatarpeissa	- Markkinointiaineisto päivitetty - Kasvusopimuskumppaneiden kartoitus tehty - Kasvusopimusten lukumäärä - Yritysyhteistyölle laadittu vuosisuunnitelma - Yhteistyömalli luotu ja toiminnassa	Toteuma ei täysin omissa käsissä. Yritysyhteistyön kehittämiseksi on vuonna 2023 pyritty saamaan hankerahoitusta eri kanavista, mutta tässä ei ole onnistuttu, koska kyseessä ensisijaisesti kaupungin oman sisäisen toiminnan kehittäminen. Kaupungin omat elinkeinopalveluiden resurssit erittäin niukat (1htv) ja toiminnan kehittämiseksi olisi painetta rekrytoida vuorovaikutussuunnittelija/ kumppanuuskoordinaattori, jotta kaupungin yritysyritystyötä saadaan vahvistettua ja kasvusopimuksissa sovittua käytännön yhteistyötä on mahdollisuus toteuttaa hyvin. Hanke edellyttää Ladecin resurssointia, jota ilman hanke ei etene.	LADECin ilmettä www-sivuilla yhtenäistetty kohti Lahden brändiä. Kasvusopimuskumppaneiden kartoitus käynnistetty ja kriteeristöä rakennetaan yhdessä Kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa. Kasvusopimuksia on voimassa 2 kappaletta ja yhden toimialakohtaisen kasvusopimuksen valmistelu on käynnissä. Yritysyhteistyösuunnitelma vuodelle 2024 käsiteltiin ETJ:ssä joulukuussa 2023 ja suunnitelma toteutui pienin muutoksin. Yhteistyötä nykyisten kasvusopimuskumppaneiden kanssa edistetty neuvotteluin ja toimenpitein.
Lahden korkeakoulukampuksen ja opiskelija-asuntojen tulevaisuuden suunnitelmien laatiminen (sijainti, investoinnit, palvelut jne.) (Koha + kymp) 	LÄHTÖ: - Lahden korkeakoulukampus sijaitsee Niemessä ja opiskelija-asumista on eri puolilla kaupunkia. Opiskelijamäärät ovat vahvassa kasvussa. TAVOITE: - On tarpeen selvittää sidosryhmäyhteistyössä, miten kampusratkaisut toteutetaan tulevaisuudessa ja miten kasvavan opiskelijamäärän asuntotarpeita palvellaan.	Kampussuunnitelma laadittu, kyllä/ei - Opiskelija-asuntosuunnitelma laadittu, kyllä/ei	Kampussuunnitelmiin ja asumiseen liittyen on olemassa monenlaisia toiveita ja näkökulmia. Näiden yhteensovittaminen on haastava tehtävä ja vaatii työtä ja mm. konserniyhtiöiden ja korkeakoulujen sitoutumista. Kehittämistyötä ja mahdollisia investointeja haastaa myös kaupungin talous ja niukat resurssit.	Vuonna 2024 on tehty selvitystöitä liittyen kampuksen tulevaisuusratkaisuihin yhteistyössä kaupunkiympäristön ja elinvoiman palvelualueiden sekä korkeakoulujen kesken. Kaupunkiympäristö vetoisesti käynnistettiin myös opiskelija-asumisen strategiatyöskentely, jossa on ollut mukana monia eri toimijoita. Strategiaa on työstetty pienryhmissä mutta ei ole edennyt aikataulussaan. Saadaan valmiiksi kevään 2025 aikana. Paavolan päiväkodin asemakaavan muutoksen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta opiskelija-asumiselle viereiselle tontille Saimaankatu 23:een. Asemakaava valmistuu 2025.

Osaava Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Yrittäjyyskasvatus - yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa (Koha+sivi) 	TAVOITE: - Yrityskylätoimintaan osallistuu kaikki 6. ja 9. luokat sekä kummiyritystoimintaa laajennetaan uusiin kouluihin ja yrityksiin. Tuetaan maakunnallisen NYT-alue toimiston perustamista, joka tukee koulujen yrityskasvatustyötä. Senioriyrittäjyyttä edistetään.	- Senioriyrittäjyyskurssi Wellamoon toteutettu, kyllä/ei - NYT-alue toimisto opettajien kumppanina, kyllä/ei	Senioreiden osaaminen menetetään, koska emme saa heitä mukaan toimintaan ja jatkamaan työelämässä.	Lukioissa ollut aktiivista toimintaa NYT- alue toimiston kanssa. Perusopetuksessa 6. ja 9. luokkalaisten Yrityskylä-vierailut ovat toteutuneet keväällä 2024 lukuvuosisuunnitelman mukaisesti. Kummiyritystoiminnassa on mukana edellisvuotta enemmän kouluja. Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö on toteutunut keväällä 2024, jolloin on päätetty toteuttaa aiempia suunnitelmia laajempi yrittäjyyskasvatusohjelman päivitys. Uuden ohjelman valmistelu ja kytkeminen osaksi perusopetuksen opetussuunnitelmaa on toteutunut suunnitellusti syksyllä 2024. Yrittäjyyskasvatusohjelma päivitystöyn alla - päävastuu Sivillä. Senioriyrittäjyys tilaisuuden valmistelu tehty syksyllä Wellamo-opistoon.
TE25-uudistus ja koulutusrajapinnan kehittäminen osana työllisyyspalveluita ja uudistuksen valmistelutyötä (Koha) 	LÄHTÖ: - Koulutusyhteistyön parantaminen osana kuntakokeilua ja TE2024-valmistelua on erittäin tärkeää työllisyyden edistämiseksi. TAVOITE: - Prosessit tämän osalta ovat kesken ja vaativat vuonna 2024 erityishuomiota.	- Koulutusyhteistyö osana työllisyystoimia on systematisoitu, kyllä/ei - Yhteistyömallien selvitys kaupungin koulutustoimijoiden kanssa selvitetty, kyllä/ei	Koulutusyhteistyö on laaja-alainen ja monisäikeinen kokonaisuus, jonka työstämiseen vaaditaan resursointia.	Salpauksen kanssa tunnistettiin molemminpuolinen tahtotila ja mahdollisuus kuntayhtymän toiminnan laajentamiselle ja osan työvoimapalveluista tuottamiseksi sidosyksikköhankintana. Yhteistyömallin rakentamiseksi ei tarvittu erillistä selvityksen tekemistä, sillä sekä Salpaus että Työllisyyspalvelut ovat kumpainenkin tahollaan selvittäneet mallin edellytyksiä ja toimintamuotoja. Näiden pohjalta tehtiin yhteistyösopimus, joka viedään käytäntöön vuoden 2025 alussa, kun Lahti käynnistää toiminnan työvoimaviranomaisena. Sidosyksikön kanssa tehty puitesopimus, joka astuu voimaan 1.1.2025.

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Opiskelukaupunkikehittämisen selvitystyö ja toimeenpanosuunnitelma (Koha) 	TAVOITE: - Syksyllä 2023 toteutetaan opiskelukaupunkiselvitystyö. Tämän pohjalta laaditaan kehittämisohjelma.	5-10 kpl kehittämistoimenpiteitä toteutuksessa, kyllä/ei	Opiskelukaupunkikehittämisen kohdennettavissa olevat kaupungin henkilöresurssit hyvin niukat. Korkeakouluharjoittelijoiden hyödyntäminen työssä tavoitteena.	Lahden kaupunki toteutti Männikkömetsä Oy:n kanssa opiskelukaupunkiselvityksen 2023-2024 vaihteessa. Lisäksi harjoittelijatyönä toteutettiin lisäselvitys. Näiden pohjalta määriteltiin asiat, joihin tulevana vuosina tulee pureutua erityisesti opiskelukaupungin kehittämiseksi. Toteutuksessa ovat mm. opiskelija-asumisen kehittäminen, vieraskielisten opiskelijoiden palveluiden edistäminen, opiskelijoiden työllistymisen edistäminen, opiskelijakulttuurin kehittymisen tukeminen, opiskelijoiden näkyminen ja palvelut keskustassa sekä Lahden tunnettuuden lisääminen opiskelukaupunkina. Keväällä 2024 Lahti oli Studentumin opiskelukaupunkiselvityksessä Suomen 5. parhain opiskelukaupunki.
Toisen asteen ammatillisen koulutuksen ohjauksen ja yhteistyön kehittäminen (Koulutuskeskus Salpaus) (Koha) 	LÄHTÖ: - Koulutuskeskus Salpaus on merkittävä toimija Lahdessa ja edistää vahvasti työllisyyttä ja alueen elinvoimaa. Yhteistyö on hyvää, mutta kaupungin ohjauksessa ja yhteistyöprosesseissa on tunnistettu kehittämistarpeita ja näitä on tarpeen tarkastella yhteistyön parantamiseksi ja tiivistämiseksi entisestään. TAVOITE: - Koulutuskeskus Salpauksen ohjauksen ja yhteistyön systemaattiset prosessit käydään läpi ja laitetaan kuntoon.	Koulutuskeskus Salpauksen ohjauksen ja yhteistyön systemaattiset prosessit kunnossa, kyllä/ei	Koulutuskeskus Salpaus ei ole ollut ”virallisesti” kenenkään kaupungin yksikön ohjauksessa (sivistys/ETP) ja yhteistyön prosessit ovat osittain epäselvät. Jos tätä ei selkeytetä, toimijasta ei kaupungin näkökulmasta saada välttämättä kaikkea irti.	TE24-uudistuksen yhteydessä on selvitetty Salpauksen ja kaupungin välisen yhteistyö mahdollisuuksia kuntalain 54 § mukaisesti. Lisäksi Salpauksen koulutusneuvottelukuntiin on nimitetty edustajat elinvoiman palvelualueelta (Miikka Venäläinen ja Taisto Tuominen). Ohjauksen ja yhteistyön systemaattiset prosessit edellyttävät työskentelyä TE24-uudistuksen toteutuessa täysimääräisesti vuonna 2025. Puitesopimus sidosyksikköhankinnoista tehty. Prosessien työstäminen jatkuu työllisyyspalvelujen yt-neuvottelujen jälkeen.

Osaava Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Kansainvälisten palveluiden (International House) konseptointi & kehittäminen vieraskielisten kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseksi (Koha) 	LÄHTÖ: - Lahdessa toimivat ja laadukkaat vieraskielisten palvelut (mm. Alueellinen integraatiopalvelupiste Alipi ja Kotouttamo) ja vieraskielisten määrä on jatkuvassa kasvussa. TAVOITE: - Työn tavoitteena on edistää yhtenäistä ja vetovoimaista palvelukonseptia ja kehittää entistä vaikuttavammat monikieliset ja helposti tavoitettavat palvelut vieraskielisille lahtelaisille.	Konsepti valmis ja lanseerattu, kyllä/ei	Vieraskielisten asiakkaiden määrä on jatkuvassa kasvussa ja palveluiden toteuttamista ja kehittämistä haastaa resurssien niukkuus.	Lahti lanseerasi kesäkuussa 2024 International House Lahti –palvelut vieraskielisille asukkaille. Nämä rakentuivat aikaisemman Alueellisen intergraatiopalvelupiste Alipin palveluiden pohjalta. Palvelut toteutetaan Palvelutorilla ja verkossa ja niitä kehitetään aktiivisesti yhdessä muiden kuntien sekä sidosryhmien kanssa.

ELVO

Elävä Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

Laadimme tapahtumainfran kehittämissuunnitelman

Laadimme ja otamme käyttöön tapahtumaohjelman toimenpidesuunnitelman

Tarjoamme opiskelijoille ajanviettiloja keskustaan

Tukee strategian tavoitteita:

- Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5%
- Keskustan viihtyisyys kasvaa
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Aktiivisesti osallistuvien asukkaiden määrä ja osallistumismahdollisuudet lisääntyvät

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Laadimme tapahtumainfran kehittämissuunnitelman (Koha) 	TAVOITE: - Tapahtumainfran kehittämissuunnitelma valmis. - Tapahtumainfran toimenpideohjelma/toimintasuunnitelma valmis.	Tapahtumainfran kehittämis- ja toimintasuunnitelmat valmiit, kyllä/ei	Monta erilaista samaa asiaa koskettavaa selvitystyötä tehty/tekeillä; kaikkien näiden keskeltä yhteisen tavoitteen löytäminen Rahoitushaasteet. Toimintaympäristön jatkuva muutos	Tapahtumainfran kehittämissuunnitelma odotti Keskustavision ja Liikuntapaikkasuunnitelman valmistumista. Valmistelevia toimenpiteitä kuitenkin tehtiin ja syksyn 2024 aikana tarkennettiin niitä tavoitteita, jotka suunnitelmalla on, jotta se tukee Tapahtumaohjelman 2030 tavoitteita ja vältetään päällekkäisyydet jo käynnissä olevien kehityssuunnitelmien kanssa. Tapahtumainfran Kehittämissuunnitelma ja toimintasuunnitelma valmistuu 03/2025
Laadimme ja otamme käyttöön tapahtumaohjelman toimenpidesuunnitelman (Koha) 	LÄHTÖ: - Lahden kaupungille tehdään Tapahtumaohjelma 2030 vuoden 2023 loppuun mennessä. TAVOITE: - Sen tueksi ja rinnalle tarvitaan käytännöntason toimenpidesuunnitelma, jossa kaikki osa-alueet käydään tarkemmin läpi.	Toimenpideohjelma valmistunut, kyllä/ei - Toimenpideohjelma otettu käyttöön, kyllä/ei	Mahdolliset säästötoimet, toimintaympäristön muutokset, henkilövaihdokset	Toimenpidesuunnitelma on aloitettu, mutta valmistuu vasta 03/2025 kun kaikki sektoriin osuvat uudistukset ovat tiedossa.
Tarjoamme opiskelijoille ajanviettiloja keskustaan (Koha) 	LÄHTÖ: - Opiskelijat haluavat kampukselta keskustaan ja keskustan elinvoima kaipaa opiskelijoita enemmän keskustaan. TAVOITE: - Tavoitteena ajanviettilaa opiskelijoille keskustasta.	Tilavaihtoehtojen kartoitus tehty ja sopiva tila löydetty	Sopivia tiloja ei ole tarjolla. Rahoitushaaste.	Toimitilat opiskelijatoimintaan ja yritysysteistyöhön Lanun aukiolla ovat käytettävissä. Yhteistyö käytön aloittamisen myötä tarkentuu. ETP näkemys on, että opiskelijoiden keskustanäkyvyyttä tulee tukea ja lisätä. Esimerkiksi Wappu 2024 -toiminta laajentumassa edellisvuodesta.

ELVO

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

Tavoitteet eivät toteutuneet

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

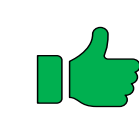

Dialogitaitojen laajentaminen kuntalaisille

Tukee strategian tavoitteita:

- Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän
- Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat
- Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee
- Lasten ja nuorten terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi paranevat
- Päihteidenkäyttö vähenee

Hyvinvoiva Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (Koha + kymp + sivi) 	LÄHTÖ: - Lahdessa on erinomaiset mahdollisuudet liikkua ja harrastaa monipuolisesti. TAVOITE: - Edistetään konkreettisin askelin liikunnallista elämäntapaa lapsista ikäihmisiin. Arkiliikunta lisääntyy. Suomen hallituksen Suomi liikkeelle ohjelmasta haetaan vauhtia varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen liikuntakasvatusohjelmiin.	Kouluterveyskysely - Liikkumisohjelma valmiina, kyllä/ei -Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus, % - Kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuus, %	Suurin riski on ihmisten asenne. Motivaation synnyttäminen liikunnallisen elämäntapaan on suuri haaste.	KYMP: Toimenpidettä edistää KELPO-hanke sekä SUMP. SUMP hyväksytty 9.12.2024 kaupunginvaltuustossa. Sisältää myös priorisoinnin joka ohjaa toimenpidekokonaisuuksien painotuksia valtuustokausittain. KELPON toimenpiteet koulu- ja opiskelumatkojen osalta etenevät. Kyselyt ja olosuhdekartoitukset tehty syys-lokakuussa 2024. Kyselyissä kartoitettiin mm. kulkutapaa koulumatkalla. Kevään 2025 aikana koulukohtaiset pilotit. Liikkumisohjelmat valmistunee syysyksi 2025. KOHA: - Kestävän liikkumisen vuoden tukihankkeelle saatu 2/2024 ulkopuolista rahoitusta 150 000€ (Kestävän liikenteen pilotit Päijät-Hämeessä, KELPO), - KELPO-hankkeen projektipäällikkö aloittanut 4/2024, mikä vahvistaa ympäristökehityksen liikenneasiantuntemuksen henkilöstöresurssia 2htv. - KELPO-hankkeessa yhteistyö aloitettu valittujen kumppanioppilaitosten (3kpl) kanssa liittyen kestävään koulumatkaliikkkumiseen - Kaupunkimission rahoittamassa Sycla-hankkeessa edistetty työmatkapyöräilyä- ja kävelyä: kuudessa case organisaatiossa on tunnistettu ja pilotoitu toimia, joilla työnantajat voivat edistää työntekijöiden kävelyä ja pyöräilyä. Vuonna 2025 toimia päästään skaalaamaan muihin organisaatioihin. - Kestävien kulkumuotojen kulkutapaosuus on 41 % (tavoite >50% 2030 mennessä) SIVI: Tarjottu mahdollisuuksia eri-ikäisten liikuntaan. Taloyhtiöliikunta ja lapsi-aikuinen liikuntakurssit aloitettu Wellamo-opistossa. Liikuntapaikkasuunnitelma on valmis. Liikunnallisen elämäntavan rahoitusta haettiin opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Liikuntapalvelut ja perusopetus saivat rahoituksen Lahden move-polun kehittämishankkeelle, jonka tavoitteena on kehittää malli move-testitulosten hyödyntämiseksi ja vähän liikkuvien lasten ja heidän perheiden tueksi.

Hyvinvoiva Lahti

Tavoitteet toteutuivat

Tavoitteiden toteutuivat osittain

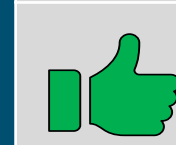
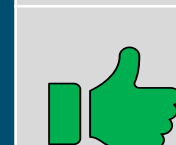
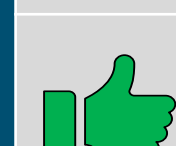
Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Dialogitaitojen laajentaminen kuntalaisille (Koha, kymp, sivi)	TAVOITE: - Kaupungin dialogiosaamisen (esim. erätauko, skidialogi) laajentaminen kuntalaisille eri kohderyhmille. - Osallisuuden kokemus kasvaa, ”tulen kuulluksi & tulen nähdyksi” - Rakentava keskustelu lisääntyy - Ihmiset tietävät milloin on oikea hetki vaikuttaa ja päätöksenteon prosessi aukeaa ymmärrettävästi.	Koulutuksiin/webinaarei hin osallistuneet - Ohjevideoiden katsomiskerrat - Dialogeihin osallistuneiden lkm.	Haasteena saada kuntalaiset osallistumaan. Päätöksenteon prosessit ovat vieraita. Ei tiedetä milloin on oikea hetki vaikuttaa.	Hyvin sanottu –festivaali toteutui suunnitellusti. Keskusteluaiheita ja niitä tuottavia tahoja ilmoittautui riittävästi. Tapahtuman lanseeraustilaisuus toteutui suunnitellusti. Samaan tilaisuuteen yhdistettiin myös muita keskusteluja, osun toiveiden mukaisesti. Tapahtuman julkisten keskustelujen yleisömäärä jäi odotettua pienemmäksi, mutta sisällön puolesta tapahtuma täytti kaikki odotukset. Erätauko-menetelmää käytettiin muun muassa Ranta-Kartanon asuntosäätiön asukkaiden kuulemisessa, jossa oli tarpeellista sovittaa ristiriitoja. Sovellamme dialogitaitoja kaikissa asukastilaisuuksissa. Kymppin päivitettyä osallisuusmallia esitelty organisaation sisällä. Järjestelmällinen palautteen kerääminen vertailukelpoisilla mittareilla on pysyvä toimintatapa. vuoden -24 suositteluindeksin nps-arvo tilaisuuksille on 66, eli erinomainen. "Pääsin halutessani esittämään ajatukseni ja mielipiteeni" 4,4 asteikolla 1-5. Syksyllä otettiin käyttöön uusi osallisuusalusta Omalahdi. mikä mahdollistaa keskustelun ja vuorovaikutuksen. Kieliversiot lisäävät saavutettavuutta. Digitaalisen alustan toivotaan houkuttelevan vaikeasti tavoitettavia ryhmiä, kuten nuoret ja maahanmuuttajat. Keskustavisiio2024 työssä onnistuttiin asettamaan yhdessä tavoitteet, lisäten ymmärrystä eri näkökulmista. Vanhan raviradan ja skeittiparkin ideoimisessa tehtiin kaupunkisuunnittelun osallistavia menetelmiä tutuksi uusille yleisöille. Kirjasto järjesti kuntalaisille vuonna 2024 kolme erätaukokeskustelua, joihin osallistui 27 henkilöä ja henkilöstölle yhden. Lisäksi kirjastoverkkopäätöksen pohjaksi järjestettiin kolme asukasilta erätaukokonseptia hyödyntäen. Perusopetuksessa toteutettiin opetushenkilöstön ja hallinnon henkilöstön Erätauko- ja Skidialogi-fasilitaattorikoulutus (osallistujia yht 44 hlöä) Perusopetuksessa järjestettiin neljä alueellista Skidialogia, joihin osallistui oppilaita kaikilta kouluilta. Mukana dialogeissa oli lasten ja nuorten (60) parissa toimivia aikuisia (21). Keväällä 2024 kaikilla peruskouluilla käytiin Puhelimet pois koulusta -valtuustoaloitteeseen ja sen toimenpiteisiin liittyvät järjestyssääntödialogit, joihin osallistui oppilaita, koulun henkilöstöä ja huoltajia (vanhempainyhdistykset). Perusopetuksen opetushenkilöstö (n. 900 henkeä) on osallistunut helmikuussa ja elokuussa järjestettyihin koulun dialogitapahtumiin. Ohjelmassa oli myös koulun henkilöstön ja huoltajien yhteinen dialogi.

ELVO

Houkutteleva työyhteisö Lahti

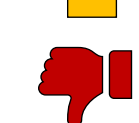
- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

	Kirkastamme kaupungin arvot
	Vahvistamme yhteisöllisyyttä läpileikkaavalla ja laadukkaalla vuorovaikutuksella
	Työhyvinvointia edistävät hyvät käytännöt ovat käytössä kaikissa yksiköissä
	Valmentavan johtamisen työkalut ovat laajassa käytössä esihenkilöillä
	Luomme edellytykset TE-24 uudistuksen henkilöstön onnistuneelle siirrolle

Tukee strategian tavoitteita:

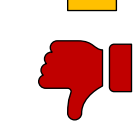
- Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuu
- Kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu

Houkutteleva työyhteisö Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Kirkastamme kaupungin arvot (Koha + kymp + sivi) 	LÄHTÖ: - Arvoja ei ole käsitelty organisaatiotasolla vuosiin. Henkilöstössä on ehtinyt tapahtua paljon muutoksia. TAVOITE: - Kirkastaa kaupungin arvot uuden kaupunginjohtajan johdolla yhdessä henkilöstön kanssa. - Vahvistaa työ kulttuuriin perustaa ja yhdistää työyhteisöjä.	Arvojen käsittelyyn osallistuvien määrä - Prosessi toteutettu, kyllä/ei	Riittävä määrä henkilöstöä ei osallistu arvotyöskentelyyn. Avainhenkilöiden poistuminen.	Arvotyöskentelyä varten laadittiin ja jaettiin ohjeet koko kaupunkiorganisaatiolle. Kuvasimme myös videon kaupunginjohtajan kanssa kannustukseksi työyhteisöille. Arvokeskustelua käyty johdon seminaarissa 30.1. Perusopetuksen hallinto ja rehtorit käyneet arvokeskustelun. Opetushenkilöstön arvokeskustelut toteutettiin elokuun 2024 loppuun mennessä. Teatterissa on käyty arvokeskustelu ja valmisteltu strategisia tavoitteita sen pohjalta. Kaikissa sivistyksen palveluyksiköiden johtoryhmissä käytiin arvokeskustelu. Arvojen käsittelyyn osallistui yli 500 työntekijää. Arvoprosessin päätöstilaisuus järjestettiin kaupungintalolla loppuvuodesta 2024 pääpuhuja Esa Saarinen. Prosessiin saatiin todella laaja joukko yksiköitä ja työntekijöitä mukaan ja lopputuotoksena on luonnos arvojen sanoituksiksi.
Vahvistamme yhteisöllisyyttä läpileikkaavalla ja laadukkaalla vuorovaikutuksella (Koha + kymp + sivi) 	TAVOITE: - Tukea toimivan vuorovaikutusilmapiirin syntyä, jonka lopputuloksena on uskaltava, kehitys- ja kokeilumyönteinen työyhteisö. - Tavoitteena uudistaa kokouskäytänteitä ja tarjota kattavasti koulutusta tehokkaiseen sekä vuorovaikutuksellisiin kokouksiin (myös hybridi). - Tavoitteena myös vahvistaa dialogista työtettä, jossa kaikilla on mahdollisuus tulla kuulluksi, nähdyksi ja kohdatuksi.	TYHY-kysely: - Tieto kulkee hyvin työyhteisössä, kehitämme yhdessä uusia toimintatapoja	- Koulutuksiin ei osallistu riittävästi henkilöstöä ja kehittämisote jää vajaaksi.	Tieto kulkee hyvin työyhteisössämme 2/24 3,39 Kehitämme yhdessä uusia toimintatapoja 2/24 3,69 Kevään 2024 aikana havaintoja on kerätty liikuntapalveluiden perusopetuksen hallinnon, asemakaavatiimin ja kehityspalveluiden kokouksista. Syksyn ja loppuvuoden aikana toteutettiin 2x3 moduulin koulutussarja, joihin osallistui yhteensä yli 35 henkilöä. Lisäksi on sovittu, että kaikki rehtorit koulutetaan kevään 2025 aikana. Koulutukset ovat olleet menestys ja NPS indeksi on ollut yli 80. Asemakaavayksikkö on ottanut käyttöön yhteistoiminnalliset kokouskäytännöt. Toiminnan kehittämistä ja laadun parantamista tehdään yhteistoiminnallisesti tiimeissä. Valmentavan johtamisen koulutukset käynnistetty koko kaupunkisuunnittelun vastuualueen tasolla. Sivistyksen johto suhtautuu vuorovaikutuskoulutukseen kannustavasti. Perusopetuksessa opetushenkilöstöä ja hallinnon henkilöstöä on osallistunut dialogikoulutuksiin.

Houkutteleva työyhteisö Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Valmentavan johtamisen työkalut ovat laajassa käytössä esihenkilöillä (Koha + kymp + sivi) 	LÄHTÖ: - Esihenkilöt ovat käyneet valmentavan johtamisen koulutukset vuonna 2023. TAVOITE: - Valmentavan johtamisen periaatteet ovat läsnä päivittäisessä johtamisessa.	Työhyvinvointikyselyn esihenkilö osiot.	Valmennuksen opit pikkuhiljaa unohtunut ja niiden käyttöönotto vaikeutuu jatkuvasti ajan myötä.	On järjestetty valmentavan johtamisen kertauskoulutusta ja verkostoitumismahdollisuuksia (yht. 4 tilaisuutta). Esihenkilökirjeissä julkaistiin vuoden aikana 16 lyhyttä videota valmentavan johtamisen teemoista. Tyhykyselyn esihenkilöosion ka 2024: 3,76 (2022: 3,79) Tuki ja mahdollistaa työssä onnistumiseni: 3,83 (3,88) Esihenkilöni kuuntelee minua: 4,01 (4,05) Palautteen anto: 3,61 (3,64) Esihenkilöni puuttuu rohkeasti epäkohtiin: 3,56 (3,60) Kannustus kokeilemaan: 3,77 (3,79)
Työhyvinvointia edistävät hyvät käytännöt ovat käytössä kaikissa yksiköissä (Koha + kymp + sivi) 	LÄHTÖ: - TYHY-kyselyjen vastausprosentti on alhainen eikä tuloksia käsitellä systemaattisesti. TAVOITE: - Kaikkien työntekijöiden kanssa käydään kehityskeskustelut sekä työhyvinvointikyselyiden pohjalta luodaan tavoitteet yksikön työhyvinvoinnin edistämiseksi.	Tyhykyselyn vastaus-% (Tavoite 70%) Kehityskeskustelut käyty (Tavoite 100%) Henkilökohtainen palkitseminen käytössä, kyllä/ei	Onko rohkeutta ja taitoa puuttua epäkohtiin ja saada työyhteisöt sitoutumaan.	Työhyvinvointikyselyn vastausprosentit olivat henkilöstö 67 % ja esihenkilöt 87 %. Kokonaisuutena tavoite (70 %) toteutui. Tulokset on käsitelty ja pulssikysely toteutettu lokakuussa 2024. Kehityskeskusteluiden ohjeet ja lomake on uudistettu ja uudistuksista on viestitty ja muistutettu keskusteluiden käymisestä. Tyhykyselyssä henkilöstöstä 21 % ja esihenkilöistä 10 % vastasi, että kehityskeskustelua ei ole käyty viimeisen vuoden aikana. Tavoite 100 % ei toteutunut. Henkilökohtainen palkitseminen on käytössä Sivi: Työhyvinvointikyselyn tulokset on käyty läpi lähes kaikissa palveluyksiköissä. Kehityskeskustelut suurimmaksi osaksi käyty. KYMP: Työhyvinvointikyselyn tulokset käyty vastuualueen työpaikkakokouksessa läpi ja valittu kehittämiskohteet. Kehittämiskohteiden vastuut jaettu ja aikataulutettu.

Houkutteleva työyhteisö Lahti

- Tavoitteet toteutuivat
- Tavoitteiden toteutuivat osittain
- Tavoitteet eivät toteutuneet

TOIMENPITEET	LÄHTÖ / TAVOITETASO	MITTARI	TUNNISTETUT RISKIT	TEHDYT TOIMENPITEET ja MITTARIEN ARVOT
Luodaan edellytykset TE-24 uudistuksen henkilöstön onnistuneelle siirrolle (Koha) 	TAVOITE: - Kaupungin organisaation puolesta (tilat, laitteet yms.) kaikki on valmista 1.1.2025 tapahtuvaa työllisyyspalvelujen henkilöstön siirtoa varten.	- Muutosjohtamisen onnistuminen - Hankesuunnitelman mukaan eteneminen.	- TE-uudistus viivästyy valtion toimesta / Lahti saa tiedot siirtyvän henkilöstön osalta vasta loppuvuodesta 2024.	Yhteiset työpajat (TE + kaupunki) ja palvelusuunnittelu toteutettu. Uuden työllisyyspalvelun organisaation suunnittelu liittyi uuden Elinvoima palvelualueen valmistelun etenemiseen. Tehtäväkuvien valmistelutyö käynnistymässä tasopalkkajärjestelmän sisällön vahvistuttua. Konsernihallinto on tukenut työllisyyden muutoksen toteutumista. Liikkeenluovutuksella siirtyi 117 henkilöä, joiden tiedot ovat onnistuneesti palkkajärjestelmässä. Yhteistoiminta organisaatioon valmistelu. Uudet työtilat on järjestetty ja tietojärjestelmät toimivat, henkilöstöllä on tietokoneet ja puhelimet.